

Slakkenwerkgroep KNNV-afd. Bevelanden, een tijdelijke activiteit voor het ANM

Harry Raad

Het Atlasproject Nederlandse Mollusken (ANM) heeft bij de start gewerkt aan lokale initiatieven ten behoeve van de inventarisatie van land- en zoetwatermollusken. Dat leidde in Zeeland tot de oprichting van een slakkenwerkgroep onder de paraplu van de KNNV (Vereniging voor Veldbiologie) - Afd. Bevelanden. Het werkgebied is ruimer gekozen dan Noord- en Zuid-Beveland, mede door belangstelling elders in Zeeland. Onze rol voor het Atlasproject is inmiddels gevestigd. Of de werkgroep de duur van dit project overleeft en/of het werk na het uitkomen van de atlas(sen) voortgezet wordt is nog de vraag. De lezer kan hier in ieder geval kennis nemen van een vitale werkgroep die hem/haar mogelijk wat te bieden heeft.

Organisatie

Het slakkenwerk in Zeeland is in 2001 middels een werkgroep bij een KNNV-afdeling opgezet. Dat heeft het voordeel dat je niet aan naamsbekendheid hoeft te werken en daarnaast gebruik kan maken van de faciliteiten van de betreffende organisatie.

Het werkelijke slakkenwerk ontwikkelde zich pas eind 2002 met een strak schema van maandelijkse verzamelexcursies. Er zijn geen andere activiteiten ontwikkeld. De groep begon met circa tien belangstellenden; aantal en samenstelling hebben zich sindsdien nauwelijks gewijzigd. De excursies worden door gemiddeld drie à vier leden bezocht. De organisatie en de afhandeling van de verzamelexcursies bestaat uit:

1. Digitale uitnodiging, de "Zeeuwse Slak".
2. Terreinbezoek en veldwerk.
3. Verwerking gegevens en verslaglegging.
4. Aanbieding verslag aan lokale natuurgroepen (redactie, kopij) en ANM.

Bij bezoek aan natuurterreinen is er overleg (vergunningaanvraag) met terreinbeheerders. Ook zij krijgen de inventarisatieresultaten toegestuurd.

Jaarlijks wordt de oogst aan gegevens vastgelegd op de registratieformulieren van het Atlasproject en toegestuurd aan de landelijke coördinator.

De digitale uitnodiging aan de leden bevat informatie over de excursie en dient verder als nieuwsbrief met betrekking tot het eigen werk. Zo mogelijk wordt het definitieve verslag van de laatste excursie als bijlage toegevoegd.

Beleving

Voor alle deelnemers waren de slakken een 'vergeten' diergroep. Het verzamelen van slakken is echter snel te ontwikkelen tot een boeiende natuuractiviteit, vergelijkbaar met het kijken naar vogels of planten. Er wordt nu enthousiast naar de doelgroep gezocht, maar de andere natuuraspecten komen ook ruim aan de orde. Dat laatste is misschien ook wel de motor om met dit werk door te gaan: we zijn gewoon een paar uur fijn in de natuur! Er wordt in het veld verzameld en de vondsten worden daar besproken. Soorten, waarvan de determinatie gecontroleerd moet worden, gaan mee naar huis, zo ook de 'weggedoken' soorten in strooisel- en baggermonsters. Een enkeling neemt wat mee voor zijn/haar (referentie)-collectie. De meeste slakken blijven echter in het terrein!

Product

Ons werk bestaat uit het doen van waarnemingen en het aanvullen van de databank. We hebben een startfase beleefd waarbij we nog veel moesten leren. Voorzichtigheid was geboden bij het benoemen van soorten. We hebben het verzamelen opgebouwd door eerst naar huisjesslakken op het land te kijken. In latere fasen kwamen daar de naaktslakken en de zoetwaterslakken bij. De eerste excursieverslagen geven als gevolg daarvan geen compleet beeld van de slakkenfauna van de bezochte terreinen. Volledigheid bij inventarisatiewerk blijft natuurlijk altijd een probleem, ook nu nog maken we ons daarover geen illusies.

Belangstellend?

Uit het voorgaande komt een beeld naar voren van een actieve ad-hoc werkgroep voor het Atlasproject. Bij de start hadden we gerekend op een 'levensduur' van circa vijf jaar, maar de planning van de atlas loopt uit. Wij hebben de slakkenliefhebbers dus nog enige jaren wat te bieden. Het is niet uitgesloten dat belangstellenden ook ons wat kunnen bieden. Zij kunnen bij ons terecht met vragen over excursies en (digitale) verslagen. De lezer mag dit opvatten als een uitnodiging om eens een Zeeuwse slak te kunnen rapen!

Adres van de auteur:
Capelleweg 9

4416 PN Kruijningen
e-mail: hjraad@hetnet.nl